

ZEMGALES
NVO CENTRS

VIDĒJA TERMIŅA DARBĪBAS STRATĒGIJA 2026.–2029. GADAM

Versija 5.0 / 2026

Reģionāls pilsoniskās sabiedrības attīstības centrs, kas savieno NVO, kopienas, aktīvos iedzīvotājus, pašvaldības un starptautiskos partnerus, stiprinot līdzdalību, pašorganizēšanos un sabiedrības noturību.

Jelgava, 2026

Aktualizēta redakcija: 2026. gada septembris

Zemgales NVO Centra vidēja termiņa darbības stratēģija 2026.–2029. gadam ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par dokumenta saturu atbild biedrība "Zemgales NVO Centrs".

Sabiedrības integrācijas
fonds

SATURS

1. Ievads
2. Stratēģijas aktualizācijas pamatojums
3. ZNVOC darbības pamats un loma
4. Ārējās vides un vajadzību izvērtējums
5. Pamatvērtības
6. Vīzija, misija un stratēģiskais mērķis
7. Darbības modelis: Informē → Atbalsti → Iesaisti → Savieno → Pārstāvi → Stiprini
8. Stratēģiskie darbības virzieni 2026.–2029.
9. Horizontālie darbības principi
10. Organizācijas kapacitāte un finanšu ilgtspēja
11. Sadarbības partnerības
12. Galvenie sasniegtie rezultāti un rādītāji
13. Īstenošanas, uzraudzības un izvērtēšanas kārtība
14. Stratēģijas ilgtermiņa ietekme
15. Noslēguma pozīcija

1. IEVADS

Biedrības “Zemgales NVO Centrs” (turpmāk – ZNVOC) vidēja termiņa darbības stratēģija 2026.–2029. gadam ir organizācijas attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka ZNVOC lomu, prioritāros darbības virzienus, sasniedzamos rezultātus un organizācijas attīstības principus līdz 2029. gada beigām.

Stratēģijas 5.0 redakcija aktualizē iepriekšējo 4.0 versiju, ņemot vērā strauji mainīgo valsts pārvaldes atbalsta vidi, pieaugošo nepieciešamību stiprināt vietējo kopienu pašorganizēšanos un sabiedrības noturību, informācijas telpas izaicinājumus, kā arī ZNVOC pieaugošo starptautisko sadarbību un lomu Eiropas Savienības programmu īstenošanā.

Stratēģijas centrā saglabājas pilsoniskās sabiedrības stiprināšana Zemgalē, taču organizācijas darbība tiek skaidrāk orientēta ne tikai uz tradicionālu NVO atbalstu, bet arī uz teritoriālām apkaimju kopienām, neformālām iedzīvotāju grupām, kopienu līderiem un aktīvajiem iedzīvotājiem. Šī pieeja ļauj reaģēt uz situāciju, kurā sabiedrības iesaiste arvien biežāk sākas nevis ar formālas biedrības izveidi, bet ar cilvēku vēlmi kopīgi risināt savas dzīvesvietas, drošības, līdzdalības vai savstarpējā atbalsta jautājumus.

STRATĒGIJAS GALVENAIS UZSVARS

No “NVO atbalsta centra” uz reģionālu pilsoniskās sabiedrības un kopienu attīstības centru – saglabājot NVO konsultatīvo un interešu pārstāvības funkciju, bet būtiski palielinot darbu ar apkaimju kopienām, sabiedrības noturību, medijpratību un starptautisko sadarbību.

2. STRATĒGIJAS AKTUALIZĀCIJAS PAMATOJUMS

Stratēģijas 5.0 redakcijas nepieciešamību nosaka vairāki savstarpēji saistīti faktori.

- Valsts un pašvaldību finansējuma pieejamība pilsoniskās sabiedrības organizācijām kļūst mainīgāka, tādēļ ZNVOC jāspēj saglabāt pamatfunkcijas arī situācijā, kad konkrētu publiskā finansējuma programmu apjoms vai institucionālais ietvars mainās.
- Pieaug lokālu, teritoriāli balstītu kopienu un neformālu iedzīvotāju grupu nozīme. Tās spēj ātri mobilizēt iedzīvotājus, risināt vietējus jautājumus un krīzes situācijās kļūt par būtisku savstarpējā atbalsta mehānismu.
- Sabiedrības noturība vairs nav tikai civilās aizsardzības jautājums. Tā ietver sociālo uzticēšanos, spēju sadarboties, kritiski izvērtēt informāciju, atpazīt manipulāciju un krāpniecību, kā arī zināt, pie kā vērsties un kā rīkoties krīzē.
- Eiropas Savienības programmas, īpaši Erasmus+, arvien lielāku uzmanību pievērš iekļaušanai, digitālajai transformācijai, līdzdalībai demokrātiskajā dzīvē, kritiskajai domāšanai un vietējo mācīšanās kopienu attīstībai.
- ZNVOC starptautiskā projektu pieredze ir kļuvusi par nozīmīgu organizācijas zināšanu, partnerību un finanšu diversifikācijas avotu, tādēļ starptautiskā sadarbība nostiprināma kā patstāvīgs stratēģiskais virziens.
- NVO un kopienu vajadzības kļūst daudzveidīgākas: līdzās juridiskām, finanšu un projektu konsultācijām nepieciešama līderības attīstība, digitālās prasmes, komunikācija, interešu aizstāvība, tīklošanās un praktiska palīdzība ideju pārvēršanai rīcībā.

3. Zemgales NVO Centra DARBĪBAS PAMATS UN LOMA

ZNVOC darbojas kopš 1998. gada, veicinot pilsoniskās sabiedrības attīstību un sabiedrības līdzdalību Zemgales reģionā. Organizācijai ir ilgstoša pieredze NVO konsultēšanā, informēšanā, apmācību organizēšanā, projektu īstenošanā, jauniešu un senioru iesaistē, interešu pārstāvībā, medijpratībā, kopienu attīstībā un starptautisku partnerību veidošanā.

ZNVOC darbojas kā starpnieks starp cilvēku iniciatīvu un sistēmisku ietekmi. Tas palīdz no individuālas idejas nonākt līdz kopienas rīcībai, no lokālas problēmas – līdz argumentētai interešu pārstāvībai, bet no vienreizējas aktivitātes – līdz ilgtermiņa sadarbībai.

Organizācijas uzdevums nav aizvietot NVO, kopienas vai publisko pārvaldi, bet palielināt to spēju rīkoties patstāvīgi un sadarboties. ZNVOC loma ir radīt zināšanu, atbalsta, savienošanās un pārstāvības infrastruktūru Zemgales pilsoniskajai sabiedrībai.

4. ĀRĒJĀS VIDES UN VAJADZĪBU IZVĒRTĒJUMS

4.1. NVO sektora kapacitāte

Zemgalē līdzās profesionālām un stabilām NVO darbojas nelielas organizācijas, uz brīvprātīgo darbu balstītas biedrības, jaunas iniciatīvas un neformālas grupas. Biežākie izaicinājumi saistīti ar cilvēkresursu trūkumu, organizāciju pārvaldību, finansējuma piesaisti, administratīvo slogu, līderu pēctecību un spēju kvalitatīvi pārstāvēt intereses.

4.2. Apkaimju kopienas un pašorganizēšanās

Iedzīvotāju pašorganizēšanās arvien biežāk notiek teritoriālās kopienās – pilsētu apkaimēs, ciemos, pagastos, ielu vai kvartālu grupās. Šīs kopienas ne vienmēr vēlas vai tām nav nepieciešams uzreiz veidot juridisku personu, tomēr tām vajadzīgs metodisks atbalsts, tīklošanās, mentorings un praktiskas zināšanas.

4.3. Pilsoniskā līdzdalība un uzticēšanās

Formāli pieejami līdzdalības instrumenti paši par sevi negarantē iesaisti. Iedzīvotājiem nepieciešama praktiska pieredze, saprotama informācija un pārliecība, ka viņu iesaiste var radīt rezultātu. Īpaša nozīme ir iedzīvotāju padomēm, līdzdalības budžetam, publiskajām apspriešanām, kolektīvajiem iesniegumiem un regulāram dialogam ar pašvaldībām.

4.4. Informācijas telpa, dezinformācija un krāpniecība

Kopienu drošību ietekmē ne tikai fiziski apdraudējumi, bet arī dezinformācija, polarizējošs saturs, krāpniecība un digitālās drošības riski. Kopienų līderi, NVO un vietējie aktīvisti var būt uzticami informācijas starpnieki, tādēļ viņu medijpratība un spēja palīdzēt citiem ir būtiska sabiedrības noturības daļa.

4.5. Starptautiskā sadarbība un mūžizglītība

Starptautiskas partnerības dod ZNVOCm iespēju pārņemt metodes, veidot jaunas pieejas pieaugušo izglītībā un pilsoniskajā līdzdalībā, kā arī stiprināt reģiona NVO starptautisko kapacitāti. Erasmus+ prioritātes – iekļaušana, digitālā transformācija, vide un līdzdalība demokrātiskajā dzīvē – ir cieši saistītas ar ZNVOC misiju.

4.6. Iekļaušana un paaudžu līdzdalība

Pilsoniskās sabiedrības kvalitāti nosaka spēja iesaistīt dažādas paaudzes un grupas. ZNVOC darbībā saglabājams fokuss uz jauniešiem, senioriem, romu kopienu un citām grupām, kurām līdzdalības iespējas var būt nevienlīdzīgas. Būtiska ir ne tikai atsevišķu mērķa grupu aktivitāte, bet arī starppaaudžu sadarbība un kopienu spēja izmantot dažādu cilvēku pieredzi.

5. PAMATVĒRTĪBAS

CILVĒKS. Cilvēka cieņa, brīvība, tiesības un iespēja ietekmēt sev būtiskus jautājumus ir ZNVOC darbības centrā.

DEMOKRĀTIJA. Demokrātija ir ikdienas līdzdalība, atbildība, dialogs un iespēja ietekmēt lēmumus, nevis tikai dalība vēlēšanās.

LĪDZDALĪBA. Cilvēki tiek iedrošināti ne tikai saņemt informāciju, bet arī rīkoties, uzņemties atbildību un līdzdarboties.

SADARBĪBA. Ilgtspējīgi risinājumi veidojas sadarbībā starp NVO, kopienām, iedzīvotājiem, pašvaldībām, valsts institūcijām, izglītības iestādēm un uzņēmējiem.

IEKĻAUŠANA. Pilsoniskajā sabiedrībā ir vieta dažādām sabiedrības grupām un pieredzēm. ZNVOC īpaši veicina to cilvēku iesaisti, kuriem līdzdalības iespējas ir ierobežotākas.

NOTURĪBA. Stipra kopiena spēj sadarboties ikdienā un rīkoties nenoteiktības vai krīzes situācijās, saglabājot savstarpēju uzticēšanos un spēju palīdzēt.

ATVĒRTĪBA UN CAURSKATĀMĪBA. ZNVOC ievēro labas pārvaldības, atklātības, atbildības un lietderīgas resursu izmantošanas principus.

MĀCĪŠANĀS UN ATTĪSTĪBA. Organizācija regulāri izvērtē savu darbu, pārņem pieredzi, izmēģina jaunas metodes un attīsta komandas kompetences.

6. VĪZIJA, MISIJA UN STRATĒGISKAIS MĒRĶIS

6.1. Vīzija 2029. gadam

VĪZIJA

Zemgale ir reģions ar aktīvām, savstarpēji saistītām un noturīgām kopienām un NVO, kur iedzīvotāji spēj pašorganizēties, kritiski izvērtēt informāciju, izmantot līdzdalības iespējas un sadarboties ar publisko pārvaldi kā līdzvērtīgi partneri.

6.2. Misija

MISIJA

Stiprināt Zemgales pilsonisko sabiedrību, nodrošinot NVO, kopienām un aktīvajiem iedzīvotājiem zināšanas, praktisku atbalstu, sadarbības iespējas un instrumentus līdzdalībai, pašorganizēšanās spējai, sabiedrības noturībai un interešu pārstāvībai.

6.3. Stratēģiskais mērķis

Līdz 2029. gadam nostiprināt Zemgales NVO Centru kā stabilu, atpazīstamu un finansiāli diversificētu reģionāla līmeņa pilsoniskās sabiedrības un kopienu attīstības centru, kas spēj nodrošināt nepārtrauktu atbalstu NVO un iedzīvotājiem arī mainīga publiskā finansējuma apstākļos, vienlaikus attīstot kopienu noturību, medijpratību, starptautisko sadarbību un sistēmisku interešu pārstāvību.

7. DARBĪBAS MODELIS: INFORMĒ → ATBALSTI → IESAISTI → SAVIENO → PĀRSTĀVI → STIPRINI

ZNVOC darba pieeja balstās secīgā modelī, kurā atsevišķas aktivitātes tiek savstarpēji sasaistītas. Informācija un zināšanas ir sākumpunkts praktiskai iesaistei, sadarbībai un turpmākai rīcībai, nevis pašmērķis.

Posms	Nozīme
INFORMĒ	cilvēks vai organizācija uzzina par iespējām, procesiem, riskiem un resursiem;
ATBALSTI	NVO, kopiena vai iniciatīva saņem praktisku palīdzību, konsultāciju, mentoringu vai mācības;
IESAISTI	cilvēks vai organizācija sāk aktīvi darboties, piedalās procesā vai īsteno ideju;
SAVIENO	tiek veidotas partnerības ar citām NVO, kopienām, institūcijām un starptautiskajiem partneriem;
PĀRSTĀVI	kopīgās vajadzības un viedokļi tiek apkopoti un nogādāti pie lēmumu pieņēmējiem;
STIPRINI	organizācijas, kopienas un cilvēki kļūst patstāvīgāki, zinošāki un noturīgāki.

8. STRATĒGISKIE DARBĪBAS VIRZIENI 2026.–2029.

Stratēģijas 5.0 redakcijā noteikti seši savstarpēji papildinoši darbības virzieni. Pirmie četri ir ZNVOC prioritārās programmatiskās darbības jomas līdz 2029. gadam; piektais un sestais nodrošina iekļaujošu mērķa grupu iesaisti un paša centra spēju ilgtermiņā īstenot savu misiju.

8.1. APKAIMJU KOPIENAS, PAŠORGANIZĒŠANĀS UN SABIEDRĪBAS NOTURĪBA

Mērķis: Palielināt Zemgales un Sēlijas (atsevišķās iniciatīvās visā Latvijā) vietējo kopienu spēju pašorganizēties, sadarboties un rīkoties kopējam labumam ikdienā un krīzes situācijās.

Galvenās rīcības

- īstenot programmu “Drošas kopienas” un nodrošināt reģionālu kopienu atbalsta funkciju;
- strādāt ar formālām biedrībām, iedzīvotāju padomēm un neformālām teritoriālām grupām;
- nodrošināt mentoringu, praktiskas mācības, tīklošanos un atbalstu kopienu rīcības plānu īstenošanai;
- attīstīt kopienu līderu prasmes darbā ar brīvprātīgajiem, komunikāciju, līdzdalību un konfliktu risināšanu;
- palīdzēt kopienām attīstīt savstarpējā atbalsta, krīžu gatavības un vietējās informācijas aprites mehānismus;
- veicināt apkaimju kustības pieredzes pārnese starp pilsētām, ciemiem, pagastiem un lauku teritorijām.

Sasniedzamais rezultāts līdz 2029. gadam

- ZNVOC līdz programmas “Drošas kopienas” noslēgumam ir nostiprinājis pastāvīgu kopienu atbalsta kompetenci un reģionālu mentoru/atbalsta kontaktu tīklu. Visā Latvijā programmas darbības laikā atbalstītas vismaz 225 apkaimju kopienas.
- ZNVOC nodrošina Zemgales un Sēlijas kopienu iesaisti visās programmas uzņemšanas kārtās un sniedz tām pēctecīgu atbalstu pēc intensīvās programmas beigām.
- Atbalstītajās kopienās ir izstrādāti un īstenoti praktiski rīcības plāni vismaz vienā no trim virzieniem: aktīvo iedzīvotāju loka paplašināšana, kopienas saliedēšana vai krīžu gatavības/noturības stiprināšana.
- Palielinās formālu un neformālu apkaimju grupu savstarpējā sadarbība, un vismaz reizi gadā tiek organizēta reģionāla kopienu pieredzes apmaiņas vai tīklošanās aktivitāte.
- Kopienu attīstība tiek sasaistīta ar pilsonisko līdzdalību, medijpratību un interešu pārstāvību, lai vietējā pašorganizēšanās veidotu ilgtermiņa sabiedrības noturību.

8.2. REĢIONĀLA PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS STIPRINĀŠANA, LĪDZDALĪBA UN INTEREŠU PĀRSTĀVĪBA

Mērķis: Nodrošināt Zemgales NVO, kopienām un aktīvajiem iedzīvotājiem pieejamu reģionālu atbalsta sistēmu un palielināt to spēju ietekmēt lēmumu pieņemšanu.

Galvenās rīcības

- nodrošināt regulāras konsultācijas NVO un iniciatīvu grupām par pārvaldību, finansējumu, projektiem, juridiskiem un administratīviem jautājumiem;
- īstenot kapacitātes stiprināšanas mācības, praktiskas darbnīcas, mentoringu un pieredzes apmaiņu;
- ik gadu organizēt Zemgales mēroga iedzīvotāju/NVO forumu vai līdzvērtīgu reģionālu līdzdalības formātu;
- sadarbībā ar pašvaldībām organizēt vietējas diskusijas, forumus un līdzdalības aktivitātes;
- skaidrot un praktiski popularizēt iedzīvotāju padomes, līdzdalības budžetu, publiskās apspriešanas, kolektīvos iesniegumus un citus līdzdalības instrumentus;
- sistemātiski apkopot NVO un kopienu vajadzības, veidot kopīgas pozīcijas un pārstāvēt tās vietējā, reģionālā un nacionālā līmenī.

Sasniedzamais rezultāts līdz 2029. gadam

- ZNVOC darbojas kā atpazīstams reģionāls konsultāciju un atbalsta punkts NVO un aktīvajiem iedzīvotājiem.
- Katru gadu tiek īstenots vismaz viens Zemgales mēroga forums un vairākas vietējas līdzdalības/sadarbības aktivitātes.
- Interesu pārstāvības darbs tiek dokumentēts: fiksētas vajadzības, sagatavoti priekšlikumi/atzinumi un apkopoti sasniegtie rezultāti.
- Palielinās to NVO un kopienu skaits, kas pašas izmanto līdzdalības instrumentus un veido dialogu ar pašvaldībām.
- Projektos un ikdienas darbā iegūtā informācija par mērķa grupu vajadzībām tiek regulāri izmantota ZNVOC interešu aizstāvības darbā.

8.3. MEDIJPRATĪBA, KRITISKĀ DOMĀŠANA UN DEZINFORMĀCIJAS/ KRĀPNIECĪBAS MAZINĀŠANA

Mērķis: Stiprināt iedzīvotāju un kopienu līderu spēju droši orientēties informācijas telpā, atpazīt manipulāciju un krāpniecību un palīdzēt savai kopienai krīzes vai informatīva apdraudējuma situācijās.

Galvenās rīcības

- organizēt medijpratības un kritiskās domāšanas darbnīcas iedzīvotājiem, NVO un kopienu līderiem;
- īpašu uzmanību pievērst krāpniecības riskiem, digitālajai drošībai, viltus saturam, manipulatīvai komunikācijai un mākslīgā intelekta radīta satura atpazīšanai;
- attīstīt “māci tālāk” pieeju – sagatavot kopienu līderus un NVO pārstāvjus kā uzticamus informācijas starpniekus savās kopienās;
- sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām, medijiem, bibliotēkām, izglītības iestādēm un drošības jomas ekspertiem;
- saistīt medijpratību ar sabiedrības noturību, pilsonisko līdzdalību un sociālo uzticēšanos.

Sasniedzamais rezultāts līdz 2029. gadam

- Katru gadu tiek īstenotas medijpratības, kritiskās domāšanas vai krāpniecības mazināšanas aktivitātes dažādās Zemgales teritorijās.
- Izveidots un regulāri papildināts praktisku materiālu kopums NVO un kopienu darbam ar informācijas drošības jautājumiem.
- Kopienu līderi un NVO pārstāvji izmanto iegūtās zināšanas, lai informētu savus biedrus un iedzīvotājus.
- Medijpratības aktivitāšu izvērtējumā tiek mērīta ne tikai dalība, bet arī dalībnieku pašvērtēta spēja atpazīt riskus un rīkoties.

8.4. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ERASMUS+ PARTNERĪBAS

Mērķis: Nostiprināt ZNVO Centru kā starptautiski aktīvu pilsoniskās sabiedrības un pieaugušo izglītības organizāciju, kas Eiropas pieredzi pārnes uz Zemgales kopienām un NVO.

Galvenās rīcības

- īstenot 2026. gadā uzsāktos četrus Erasmus+ starptautiskās sadarbības projektus;
- līdz 2029. gada beigām ieviest kopumā vismaz sešus Erasmus+ vai līdzvērtīgus starptautiskās sadarbības projektus stratēģijas darbības periodā;
- attīstīt ilgtermiņa partnerības ar organizācijām Eiropā, īpaši pilsoniskās līdzdalības, pieaugušo izglītības, aktīvas novecošanas, kopienu attīstības, jaunatnes un medijpratības jomās;
- iesaistīt Zemgales NVO, kopienu līderus, jauniešus, seniorus un citus mērķa grupu pārstāvjus starptautiskās mācību un pieredzes apmaiņas aktivitātēs;
- pielāgot un izmantot starptautiskajos projektos iegūtās metodes ZNVOC ikdienas darbā;
- veicināt reģiona NVO starptautisko kapacitāti un partneru atrašanas prasmes.

Sasniedzamais rezultāts līdz 2029. gadam

- Līdz 2029. gada beigām stratēģijas periodā īstenoti vismaz 6 Erasmus+ vai līdzvērtīgi starptautiskās sadarbības projekti.
- ZNVOCm izveidojies stabils starptautisko partneru tīkls vairākās ES valstīs.
- Vismaz daļa starptautiskajos projektos izstrādāto metožu, mācību materiālu vai risinājumu tiek praktiski izmantoti Zemgalē arī pēc projektu beigām.
- Starptautiskā sadarbība veido nozīmīgu organizācijas finanšu diversifikācijas un komandas profesionālās attīstības daļu.
- ZNVOC regulāri dalās ar starptautisko projektu pieredzi ar reģiona NVO un kopienām.

8.5. IEKĻAUJOŠA PILSONISKĀ SABIEDRĪBA UN STARPPAAUDŽU LĪDZDALĪBA

Mērķis: Nodrošināt, ka pilsoniskās sabiedrības aktivitātēs var jēgpilni iesaistīties dažādas paaudzes un sabiedrības grupas, īpaši tās, kurām līdzdalības iespējas ir ierobežotākas.

Galvenās rīcības

- attīstīt jauniešu līderību un praktisku iesaisti NVO, kopienās un lēmumu pieņemšanā;
- attīstīt senioru mūžizglītību, aktīvu novecošanu un līdzdalību, tostarp sadarbībā ar senioru skolām un kopienu organizācijām;
- īstenot romu kopienu līdzdalības un kapacitātes stiprināšanas aktivitātes;
- veicināt starppaaudžu sadarbību un savstarpēju mācīšanos;
- pēc iespējas mazināt teritoriālus, digitālus, sociālus un finansiālus šķēršļus dalībai.

Sasniedzamais rezultāts līdz 2029. gadam

- Projektos un pamatdarbībā tiek izmantotas iekļaujošas metodes un regulāri vērtēts, vai sasniegtas dažādas mērķa grupas.
- Jauniešiem un senioriem ir pieejamas regulāras pilsoniskās līdzdalības un mācīšanās iespējas.
- ZNVOC uztur sadarbību ar romu kopienu līderiem un citām organizācijām, kas pārstāv mazāk iesaistītas sabiedrības grupas.
- Veidojas jaunas starppaaudžu sadarbības un kopīgas iniciatīvas.

8.6. DIGITĀLA, MĀCĪTIES SPĒJĪGA UN FINANSIĀLI NOTURĪGA ORGANIZĀCIJA

Mērķis: Nodrošināt ZNVOC spēju nepārtraukti īstenot savu misiju, pielāgojoties finansējuma, tehnoloģiju un sabiedrības vajadzību izmaiņām.

Galvenās rīcības

- diversificēt finansējumu, sabalansējot publisko finansējumu, ES un starptautiskos projektus, pašvaldību sadarbību, pakalpojumus, ziedojumus un citus avotus;
- attīstīt komandas kompetences projektu vadībā, interešu pārstāvībā, medijpratībā, kopienu darbā, pieaugušo izglītībā, digitālajos risinājumos un starptautiskajā sadarbībā;

- izmantot digitālus rīkus informācijas apribei, konsultācijām, datu apkopošanai, mērķa grupu sasniegšanai un organizācijas iekšējai efektivitātei;
- attīstīt drošu un atbildīgu mākslīgā intelekta izmantošanu satura sagatavošanā, analīzē un administratīvajos procesos, saglabājot cilvēka atbildību par gala rezultātu;
- sistemātiski uzkrāt datus par konsultācijām, mācībām, partnerībām, mērķa grupu vajadzībām un interešu pārstāvības rezultātiem;
- veidot pēctecību un organizācijas zināšanu pānesi, lai kritiskas funkcijas nebūtu atkarīgas no viena cilvēka vai viena projekta.

Sasniedzamais rezultāts līdz 2029. gadam

- Neviena atsevišķa finansējuma programma nav vienīgais ZNVOC pamatdarbības nodrošinājuma avots.
- Organizācijai ir dokumentēta zināšanu bāze un vienota galveno rezultātu uzskaites sistēma.
- Komanda regulāri pilnveido profesionālās kompetences un izmanto digitālus risinājumus darba efektivitātei.
- Stratēģijas pārskatīšana balstās datus par mērķa grupu vajadzībām, sasniegtajiem rezultātiem un ārējās vides izmaiņām.

9. HORIZONTĀLIE DARBĪBAS PRINCIPI

9.1. Iekļaušana un vienlīdzīga attieksme

Aktivitātes tiek veidotas tā, lai tās būtu sasniedzamas dažādām sabiedrības grupām un tiktu mazināti šķēršļi līdzdalībai.

9.2. Līdzdalība un koprade

Mērķa grupas tiek iesaistītas ne tikai kā pasākumu dalībnieki, bet arī vajadzību identificēšanā, risinājumu izstrādē un izvērtēšanā.

9.3. Partnerība

ZNVOC prioritāti piešķir sadarbībai, resursu apvienošanai un kopīgu risinājumu veidošanai.

9.4. Pierādījumus balstīta darbība

Plānošanā un interešu pārstāvībā tiek izmantoti dati no konsultācijām, aptaujām, forumiem, projektu izvērtējumiem un sarunām ar mērķa grupām.

9.5. Ilgtspēja un pēctecība

Projektu aktivitātes tiek plānotas tā, lai to rezultāti, kontakti, metodes un materiāli būtu izmantojami arī pēc konkrētā finansējuma perioda.

9.6. Digitālā drošība un atbildīga tehnoloģiju izmantošana

Digitālie un mākslīgā intelekta rīki tiek izmantoti mērķtiecīgi, ievērojot datu aizsardzību, informācijas kvalitāti, autortiesības un cilvēka atbildību.

9.7. Labas pārvaldības principi

Organizācijas darbībā tiek ievēroti caurskatāmības, atbildības, interešu konflikta novēršanas, lietderības un finanšu līdzekļu efektīvas izmantošanas principi.

10. ORGANIZĀCIJAS KAPACITĀTE UN FINANŠU ILGTSPĒJA

Mainīga publiskā finansējuma apstākļos organizācijas ilgtspēja ir priekšnoteikums stratēģijas īstenošanai. ZNVOC attīstīs tādu darbības modeli, kurā pamatfunkciju – konsultāciju, informācijas aprites, partnerību uzturēšanas un interešu pārstāvības – nepārtrauktība nav pilnībā atkarīga no viena projekta vai vienas valsts programmas.

10.1. Cilvēkresursi

- komandas profesionālā pilnveide un regulāra pieredzes apmaiņa;
- darbinieku specializācijas un savstarpējas aizvietojamības stiprināšana;
- ārējo ekspertu, mentoru un brīvprātīgo iesaiste;
- darba kvalitātes un darba slodzes sabalansēšana.

10.2. Finanšu diversifikācija

- valsts un pašvaldību finansējums;
- Eiropas Savienības un starptautiskās programmas;
- Erasmus+ un citas partnerības;
- maksas pakalpojumi atbilstoši organizācijas kompetencei;
- ziedojumi un uzņēmēju atbalsts;
- kopīgi projekti ar citām NVO un institūcijām.

10.3. Zināšanu un datu pārvaldība

- vienota konsultāciju un dalības datu uzskaitē;
- mērķa grupu vajadzību un viedokļu sistemātiska apkopošana;
- projektos radīto materiālu un metožu glabāšana un atkārtota izmantošana;
- partneru un sadarbību kartēšana;
- interešu pārstāvības rezultātu dokumentēšana.

11. SADARBĪBAS PARTNERĪBAS

Stratēģijas īstenošana balstās daudzlīmeņu partnerībās. ZNVOC attīsta sadarbību ne tikai projektu īstenošanai, bet arī ilgtermiņa zināšanu, resursu un ietekmes palielināšanai.

- Zemgales un Sēlijas NVO, kopienas, iedzīvotāju padomes un neformālas iedzīvotāju grupas;
- Zemgales pašvaldības un Zemgales plānošanas reģions;
- valsts pārvaldes institūcijas un nacionāla līmeņa pilsoniskās sabiedrības organizācijas;
- Latvijas reģionālie NVO atbalsta centri;
- izglītības iestādes, bibliotēkas, kultūras institūcijas un pieaugušo izglītības organizācijas;
- jauniešu, senioru un mazākumtautību organizācijas;
- mediji, drošības un medijpratības eksperti;
- uzņēmēji un citi privātā sektora partneri;
- Erasmus+ un citi starptautiskie partneri Eiropā.

12. GALVENIE SASNIEDZAMIE REZULTĀTI UN RĀDĪTĀJI

Rādītāji veidoti tā, lai ļautu vērtēt ne tikai aktivitāšu apjomu, bet arī to turpinājumu un ietekmi. Ikgadējā darbības plānā valde var noteikt precīzākus gada mērķus, saglabājot šeit noteikto stratēģisko minimumu.

Joma	Plānotais rezultāts līdz 2029. gadam
------	--------------------------------------

Joma	Plānotais rezultāts līdz 2029. gadam
Apkaimju kopienas un “Drošas kopienas”	ZNVOC nodrošina Zemgales/Sēlijas kopienu dalību programmas uzņemšanas kārtās, mentoringu un pēctecīgu atbalstu; vismaz 1 reģionāla kopienu tīklošanās/pieredzes apmaiņas aktivitāte gadā.
NVO konsultācijas	Regulāri un nepārtraukti pieejams konsultatīvais atbalsts NVO, kopienām un iniciatīvu grupām; konsultāciju dati tiek uzkrāti vajadzību analīzei. Gada laikā vismaz 60 individuāli pielāgotas konsultācijas.
Kapacitātes stiprināšana	Katru gadu īstenotas mācības, darbnīcas, mentorings vai pieredzes apmaiņas aktivitātes atbilstoši mērķa grupu vajadzībām.
Reģionālie forumi un līdzdalība	Katru gadu vismaz 1 Zemgales mēroga forums/līdzvērtīgs reģionāls līdzdalības formāts un vietējās aktivitātes sadarbībā ar pašvaldībām un vismaz 4 reģionālie forumi pašvaldību ietvarā.
Interesu pārstāvība	Regulāri apkopot viedokļi un sagatavoti priekšlikumi/atzinumi; dokumentēti konkrēti interešu pārstāvības rezultāti.
Medijpratība un informācijas noturība	Katru gadu īstenotas praktiskas medijpratības, dezinformācijas, krāpniecības vai digitālās drošības aktivitātes dažādās Zemgales teritorijās.
Starptautiskā sadarbība	2026. gadā uzsākti 4 Erasmus+ projekti; līdz 2029. gada beigām stratēģijas periodā īstenoti vismaz 6 Erasmus+ vai līdzvērtīgi starptautiskās sadarbības projekti.
Iekļaušana un paaudžu līdzdalība	Regulāras aktivitātes jauniešiem, senioriem un citām mērķa grupām; vismaz daļā programmu izmantota starppaaudžu vai savstarpējas mācīšanās pieeja.
Partnerību tīkls	Nostiprinātas ilgtermiņa partnerības ar pašvaldībām, NVO, kopienām, izglītības iestādēm un starptautiskajiem partneriem; fiksētas jaunas un turpinātas sadarbības.
Organizācijas ilgtspēja	Finansējuma avoti ir diversificēti; organizācijas pamatfunkcijas nav atkarīgas no viena projekta; komandas kompetences un digitālā kapacitāte tiek regulāri attīstīta.

13. ĪSTENOŠANAS, UZRAUDZĪBAS UN IZVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

Stratēģijas īstenošanu koordinē ZNVOC valde un izpildinstitūcija, iesaistot darbiniekus, biedrus un sadarbības partnerus. Stratēģija tiek konkretizēta ikgadējos darbības plānos un projektu portfeli.

Stratēģijas īstenošana tiek pārskatīta vismaz reizi gadā. Izvērtējumā analizē:

- sasniegtos rezultātus un rādītāju izpildi;
- dalībnieku aptaujas, atsauksmes un pašvērtējumu;
- dalības, konsultāciju un mācību datus;
- sarunas ar NVO, kopienu un aktīvo iedzīvotāju pārstāvjiem;
- partneru vērtējumus un informāciju par jaunām/turpinātām sadarbībām;
- interešu pārstāvības rezultātus un ietekmētos lēmumus;
- projektos iegūto materiālu, metožu un pieredzes izmantošanu turpmākajā darbā;
- finansējuma struktūru, komandas kapacitāti un būtiskas ārējās vides izmaiņas.

Būtisku ārējās vides, finansējuma vai organizācijas darbības nosacījumu izmaiņu gadījumā stratēģija var tikt aktualizēta pirms tās darbības perioda beigām. Izmaiņām jā saglabā organizācijas misija un stratēģiskā virzība, vienlaikus ļaujot elastīgi pārplānot instrumentus un resursus.

14. STRATĒGIJAS ILGTERMIŅA IETEKME

Stratēģijas īstenošanas rezultātā ZNVOC tiecas panākt ilgtermiņa pārmaiņas Zemgales pilsoniskās sabiedrības darbībā, nevis tikai palielināt īstermiņa aktivitāšu skaitu.

1. Zemgalē un Sēlijā ir vairāk teritoriālu kopienu, kas spēj pašorganizēties, piesaistīt cilvēkus un sadarboties kopējam labumam;
2. NVO un aktīvajiem iedzīvotājiem ir pieejams stabils un atpazīstams reģionāls atbalsta mehānisms;
3. kopienu un NVO sadarbība ar pašvaldībām kļūst regulārāka un konstruktīvāka;
4. iedzīvotāji biežāk izmanto praktiskus līdzdalības instrumentus un iesaistās lēmumu pieņemšanā;
5. NVO un kopienu viedoklis tiek sistemātiskāk apkopots un pārstāvēts;
6. kopienu līderiem un iedzīvotājiem ir labākas prasmes atpazīt dezinformāciju, krāpniecību un citus informācijas riskus;
7. ZNVOC ir nostiprinājis starptautisko partnerību tīklu un regulāri pārnes Eiropas pieredzi uz reģionu;
8. jaunieši, seniori un citas sabiedrības grupas biežāk iesaistās pilsoniskās sabiedrības procesos;
9. projektu rezultāti – zināšanas, metodes, kontakti un materiāli – tiek izmantoti arī pēc konkrētu projektu beigām;
10. ZNVOC darbojas kā finansiāli diversificēts, mācīties spējīgs un noturīgs reģionāls pilsoniskās sabiedrības attīstības centrs.

15. NOSLĒGUMA POZĪCIJA

ZNVOC darbības pamatā ir pārlicība, ka stipra pilsoniskā sabiedrība sākas ar cilvēkiem, kuri pazīst cits citu, spēj sadarboties un zina, ka viņu rīcībai ir nozīme.

Organizācijas uzdevums nav darīt visu pašai. ZNVOC loma ir palīdzēt cilvēkiem, kopienām un organizācijām kļūt spējīgākām pašām – dot zināšanas, palīdzēt sākt, savienot ar citiem, radīt iespējas rīcībai, pārstāvēt kopīgās intereses un nostiprināt sasniegto.

Tādēļ 2026.–2029. gada periodā ZNVOC attīstās kā reģionāls pilsoniskās sabiedrības, kopienu noturības, sadarbības un interešu pārstāvības centrs, kas palīdz Zemgales iedzīvotājiem no informācijas nonākt līdz rīcībai, no individuālas iniciatīvas – līdz kopīgai ietekmei un no atsevišķa projekta – līdz ilgtspējīgai sabiedrības kapacitātei.

STRATĒGIJAS FORMULA 2026.–2029.

Informē → Atbalsti → Iesaisti → Savieno → Pārstāvi → Stiprini

PIEZĪME PAR STRATĒGIJAS 5.0 AKTUALIZĀCIJU

Redakcijā saglabāta 4.0 versijas pamatloģika, bet pārstrukturēti darbības virzieni, lai skaidrāk atspoguļotu ZNVOC faktisko darbību un prioritātes līdz 2029. gadam. Aktualizācijā ņemts vērā programmas “Drošas kopienas” ietvars un Erasmus+ horizontālās prioritātes, īpaši līdzdalība demokrātiskajā dzīvē, iekļaušana un daudzveidība, digitālā transformācija un pieaugušo izglītības vietējo mācīšanās kopienu attīstība.

Dokuments paredzēts kā organizācijas stratēģiskais ietvars. Precīzie gada aktivitāšu apjomi un kvantitatīvie mērķi nosakāmi ikgadējos darbības plānos un projektu dokumentācijā, lai organizācija varētu elastīgi reaģēt uz finansējuma un ārējās vides izmaiņām.